

RATOVI ZA RESURSE U NOVOM GEOLOŠKOM DOBU

dr. Sandra Santrač

Abstrakt:

Karta diktatorskih zemalja ili terorističkih utočišta i ciljeva na Bliskom istoku i središnjoj Aziji slučajno se poklapa, sa kartom glavnih svjetskih izvora energije u 21. stoljeću. Odbrana (otimanje) tih izvora energije jednostavno projektuje sukob između islama i Zapada što će biti primarno ishodište ratova i globalnog sukoba desetljećima koja dolaze, a vjerovatno će se odigrati u novom geološkom razdoblju Anthropocene (doba ljudskih aktivnosti), koje je službeno počelo 2016. godine.

Abstract:

The map of dictator countries or terrorist refugees and targets in the Middle East and Central Asia coincides with a map of the world's major energy sources in the 21st century. The defense of these sources of energy simply projects the conflict between Islam and the West, which will be the starting point for wars and global conflict for decades to come, and is likely to take place in the new geological period of Anthropocene (age of human activities), which officially began in 2016 .

Bojno polje za resurse u novom geološkom dobu Anthropocene

Sve veća ovisnost ljudskog društva o prirodnim izvorima, među kojima posebno mjesto imaju neobnovljivi izvori energije, osim što pogubno djeluje na perspektive ljudskog društva u budućnosti, uzrokuje i geopolitička i geoekonomska suparništva, pa i sukobe. Prirodni izvori, bilo da se radi o najvažnijim suvremenim neobnovljivim izvorima energije, poput nafte i plina, ili o strateški važnim mineralima i rudama, neravnomjerno su raspodijeljeni na Zemlji. Iz činjenice da su prirodni izvori raspoređeni u prostoru, iz njihova nejednakog rasporeda i činjenice da su se njihova nalazišta u prostoru pojavljuju poput enklava proizlazi izrazito geografski karakter prirodnih izvora, ali i geopolitički karakter suparništava i sukoba koji nastaju radi kontrole nad nalazištima i eksploatacijom prirodnih izvora. (1)

33

Cijena sukoba za prirodne izvore nije samo materijalna, nego je i cijena u ljudskim životima vrlo visoka. Istraživanja su pokazala da je tijekom 1990-ih godina u sukobima povezanim s kontrolom nad eksploatacijom prirodnih izvora i profitima ostvarenim od ove eksploatacije, živote izgubilo više od pet milijuna ljudi, od čega daleko najveći dio u Podсахarskoj Africi. Gotovo šest milijuna ljudi postali su izbjeglice, dok je između 11 i 15 milijuna ljudi postalo prognanicima unutar granica vlastitih država. Uništeni su i značajni dijelovi prirodnog okoliša, na prostorima najveće eksploatacije prirodnih izvora. Istodobno su se male skupine ljudi, kao što su vođe pobunjenika, pripadnici korumpiranih vlada i inozemne korporacije koje su sudjelovale u kupovini i kasnijoj preprodaji vrijednih prirodnih izvora, obogatile i zaradile milijarde dolara (2).

Među mnogim značajnim državama u kojima postoji *crossover* između terorizma i nafte i rezervama plina od vitalnog značaja za SAD i zapad su Saudijska Arabija, Libija, Bahrein, Zaljevskog Emirati, Iran, Irak, Egipat, Sudan i Alžir, Turkmenistan, Kazahstan, Azerbajdžan, Čečeniji, Gruzija i istočna Turska. Ovo područje sadrži više od 65 posto proizvodnje nafte i

prirodnog plina na svijetu.

Nadalje, neminovno je da rat protiv terorizma mnogi vide kao rat u ime *Amerike za Chevron, ExxonMobil i Arco; Francuske za Total Fina Elf; Britanije za Petroleum; Royal Dutch Shell* i ostalih multinacionalnih divova, koji imaju stotine milijardi dolara ulaganja u regiji.

Nije više tajna da je rat u Iraku bio u direktnoj vezi sa naftom. U ljeto 2001. godine, *Dick Cheney* sazvao je *Task Force Energy*, što je bio tada vrlo tajni sastanak na kojem se određivala energetska politika Sjedinjenih Država. (3)

Prije svega SAD, odnosno korporacije, zbog nafte, ali pod *egidom* nedemokratskih režima svrgavaju autoritarne-diktatorske režime kako bi pokušali uvesti

(*tenkovsku*) demokraciju

i uspostaviti moć/kontrolu nad energetske izvorima. Kako se zapravo uvodi (

tenkovska) demokracija

? Tako što se najprije označi

"*diktatorski režim*".

Faza označavanja mete. To je početak dekonstrukcije država. Zatim slijedi medijska priprema sotonizacije tih režima da bi se javnost pripremila za intervenciju Zapada odnosno SAD i obračun s tim režimima. Svrha medija je

proizvodnja pristanka javnosti na intervenciju

. Nakon toga slijedi bombardiranje iz zraka, pokret tenkova i razaranje.(4)

Pojam *Geo-ekonomija* postala je moda među stratezima na početku post-hladnog rata. Koncept 'geo-ekonomije' vidljivo je artikulirao

Edward N. Luttwak u eseju iz 1990.,
Od Geopolitike

na Geo-ekonomiju

-

logiku sukoba u nacionalnom interesu

. Tu je gospodin

Luttwak

primijetio da su metode trgovine premještanje vojnih metoda.

U tom kontekstu, dr *Sanjaya Baru*, direktor za *Geo-ekonomije i Strategije* (IISS) omogućava poučnu teorijsku smjernicu za primjer

Geo-ekonomije

.

Geo-ekonomija se može definisati na dva načina-kao odnos između ekonomske politike i promjena nacionalne moći i geo-politike-drugim riječima, geopolitičke posljedice ekonomskih pojava, ili, kao ekonomskim posljedicama geopolitičkih trendovima i nacionalnih moći. I da pojam trgovine slijedi zastavu, da postoje ekonomske posljedice u projekciji nacionalne snage, a ideja da zastava slijedi trgovinu, znači da postoje geopolitičke posljedice na osnovi ekonomskih pojava, što bi predstavljalo predmet geo-ekonomija. "

(5)

Osim toga, *Jennifer Blanke*, glavni ekonomista (*World Economic Forum*), i *Anja Kaspersen*, voditelj geopolitike i međunarodne sigurnost (

World Economic Forum

) su ovu misao predstavili konkretnije pomoću primjera revolucije američkog škriljca, što je upravo samo

geografski pomak u proizvodnji energije,

radi ilustracije da više nije konstruktivno govoriti o Geopolitici i ekonomiji odvojeno. Umjesto toga, moramo stvoriti dublje razumijevanje Geo-ekonomije.(6)

Stoga, odnos između tradicionalnih proizvođača nafte i zemalja uvoznicama nafte se već mijenja. Da bi se razumjele implikacije SAD koje su ponovni impresivni proizvođač nafte na svjetskom tržištu, istovremeno predaje svoj status najvećeg uvoznika nafte Kini—što je u Geopolitici fenomen danas, a obuhvata niz sve čvršće međusobno povezanih faktora: od međunarodne sigurnosti, nadležnosti, globalnog upravljanja i diplomatije, u kombinaciji s globalnim ekonomskim pejzažom u kojem se vođe bore u interpretaciji međusobno povezanih složenosti monetarnih i fiskalnih režima, valutnih šokova, prebacujući međunarodnim

trgovinskim okvirima, globalne investicije, teret migracija i niz drugih globaliziranih makroekonomskih snaga.

Sve navedeno jasno upućuje na to da Geo-ekonomija ne zamjenjuje Geo-politiku, ali, umjesto toga, se nadopunjuju kako bi se dobila tačna slika stvarnosti presložena kroz samo jednu jedinu analitičku prizmu. Ono što je najvažnije, ako se razmotre sljedeći pogledi implikacija nafte SAD dobijene od škrljaca na proizvodnju nafte Bliskoistočnih zalivskih zemalja, prema mišljenju dr *Baru* iz (IISS): Dok geopolitike zalivskih zemalja i regionalna sigurnosna

35

pitanja i dalje zahtijevaju da *Vijeća za suradnju za arapske zaljevske države* (GCC) paze kako se zapad odnosi (prema Bliskom istoku), tj, (Evropa i Sjedinjene Države), jer zalivska Geo-ekonomija zahtijeva da (GCC) pogledaju i na istok, prema Indiji, Kini, Japanu i zemlje ASEAN-a. To opet ukazuje da

Geopolitika

i

Geo-ekonomija

djeluju u odvojenim, ali povezanim slojevima.

Nedavno izrađena nova projekcija vijeća Svjetskog ekonomskog foruma koja u vidu Agende za *Geo-ekonomiju*

pod nazivom

Sedam Izazova globalizacije,

pokušava mapirati Geo-ekonomiju u vidu izazova za razne aktere u međunarodnom sustavu, koji je pun primjetnih trzavica u ono što je

Mark Leonard

, direktor Evropskog vijeća za vanjske odnose (ECFR) i glavni autor, pod nazivom

Doba Geo-ekonomije

, u kojoj preovladavaju pogledi da Geopolitika

zabada nož
protiv globalizacije.

To naglašava snažne trendove u preoblikovanju svijeta, u kojem se mijenjaju pravila za natjecanja između zemalja, pa čak i u arenama u kojima će se mali igrati, piše gospodin *Leonard*,

spuštajući se iz ovog međudržavnog nivoa, smatra da u *preoblikovanju*

također rezultuju globalne kompanije, pa kaže:

Osjećam kako su pijuni u igri nad kojima imaju malo kontrole

. On opisuje one trendove obilježene podložnim povećanoj napetosti između globalnih sila i dalje kaže:

Geopolitičko natjecanje preoblikuje globalnu ekonomiju i rješava odnose snaga i upravljanje na globalnom nivou.

Prije globalne finansijske krize, geopolitika se uglavnom igrala na lokalnom nivou, ali danas su najveći sukobi između najvećih svjetskih sila, u svakom dijelu svijeta. Ukrajina je u epicentru krize evropskog poretka.

Gospodin *Leonard* zaključuje: *Glavno bojno polje nije ekonomsko nego vojno—što je u skladu statusa quo u svjetlu nekog nedostatka globalnog vođstva, erozije svjetskih normi i standarda, što dovodi do pomaka prema multipolarnosti, regionalizacijom snažnom dinamikom*

. U ono što on naziva hrabri novi

Geo-ekonomski

svijet, u kome je sve u rasulu, kao institucije razvijene za doba

win-win

saradnje, sad obe strane mogu biti dobitnici i gubitnici u ovoj novoj konstelaciji.(7)

Novi igrači, nove paradigme

Politički diskursi o aktivnosti Turske, pokazuju da je postala geopolitički *igrač*, čija je diplomatija nakon rušenja ruskog Suhoja 24, uspjela da dizajnira magičan preokret u odnosima sa rusima. Do danas, set postignutih vojnih, ekonomskih i diplomatskih sporazuma sa Rusijom je neočekivan, i to dok je Turska sa SAD još u nedefinisanom obliku koalicije, govori o Turskoj kao nezaobilaznom faktoru. Ona je proaktivna od Katara, preko Iraka, Sirije, Balkana, do podkavkazja, a zbog činjenice da Turska ima važan geopolitički položaj jer graniči sa Balkanom, Bliskim istokom, srednjom Azijom, Tursku determiniše kao nezaobilaznog geopolitičkog faktora.

EU je suočena sa unutrašnjim problemima, prije svega zbog glomazne i nefunkcionalne administracije u Briselu, a pored toga nedostaje joj inovativnost i konsenzus. EU je priznala da u vezi proširenja, iza koga krije svoju disfunkcionalnost i nedostatak vizije, ima želju, ali nema *kapacitet*

. EU je efikasna samo u proizvodnji nejedinstva među članicama po mnogim aktualnim pitanjima. Povrh svega toga, SAD će bez razmišljanja raditi na daljem urušavanju EU. Ili će EU zaboraviti Rusiju (evropske kompanije u Rusiji, Kini, Iranu, Sjeverni tok 2, i Turski tok sa ruskom naftom), i postati ekonomska kolonija SAD, uz izdvajanje ogromnog budžeta za američko oružje, prilagoditi infrastrukturu za rat protiv Rusije, ili je neće biti.

EU je bezobzirno dugo je lagala Tursku u vezi nastavka pregovora za apliciranje u članstvo, dok je sa identičnim lažima danas suočen i Zapadni balkan, što je prije svega neodgovorna aktivnost zvaničnika EU, jer pored nesposobne birokratije su slali kao emisare trećerazredne političare. Pokazalo se da je nivo njihove analitičnosti ravan nuli.

Politički vrh EU u Briselu, kao i više zemalja članica nije još svjestan da je unija na ivici raspada. Odavno kruži zbog izrazite nefunkcionalnosti sadašnje elite u Briselu, ideja o rekonfiguraciji EU, od modela koncentričnih krugova, do uspostave liga A, B, C. To je izraz nemoći i priprema terena za izlaznu strategiju kojom želi izbaciti iz EU bivše države Varšavskog pakt. Pitanje je da li će se EU svesti na članice Beneluksa koje će pokušati izgraditi sanitarni kordon ili zid kakav planira predsjednik Trump sa Meksikom. EU upravo radi sve suprotno od standarda i osnovnih vrijednosti na kojima počiva.

Čelnici EU, nisu shvatili da su Balkan i Turska ključ njenog opstanka, od čega zavisi redefinisanje odnosa i opstanka EU u današnjem obliku. Nisu ozbiljno analizirali koncepciju sprovođenja *Strateške dubine*, autora bivšeg Predsjednika Vlade Turske Davutoglua, koja je ostala Erdoanu da je sprovodi, u navedenim oblastima u kojima je Turska aktivna. Sem nadmenog i arogantnog stava. EU je propustila da analizira *Strat*
ešku dubinu

, koja je spoj kulturne diplomatije i ekonomije, koja pokazuje sličnost kineskog pojasa puta svile.

Uostalom, Turska i Kina su stvorili pet zajedničkih think tankova, koji na nivou visokih naučnih krugova u organizaciji vlada imaju redovne godišnje sjednice.

Pored navedenog, EU godinama diže tenzije u državama bivše Jugoslavije, zbog svojih interesa i dvadeset godina laže političare na Balkanu, čak i one koje je sama instalirala. Kako objasniti da se Njemačka i EU oporavile desetak godina posle Maršalovog plana, sa ekvivalentom novca koje je izdvojen za Balkan i zemlje Varšavskog pakta, a dvadeset godina posle sukoba na ovim prostorima zemalja balkana tavore u siromaštvu?

37

Nedavne zajedničke operacije sa SAD-om u pograničnom pojasu protiv Kurda, uz reklamiranje borbi protiv ISIL-a, Turska koristi za svoje interese. Tajming je savršen, nedefinisani odnosi sa SAD, EU je neredefinisanjem svoje unije postala nefunkcionalna, nejedinstvena, dok se NATO suočava sa problemima po pitanju interoperabilnosti, modernizacijom, finansijama te unutarpolitičkim pitanjima. Paralelno se javljaju ideje vodećih EU zemalja o potrebi formiranja evropskih odbrambenih snaga i jedinica za brzu intervenciju. Stoga, NATO očekuje teški *redizajn*, pri tome mora gledati kroz prste Turskoj zbog njenog soliranja van NATO, a pri tom šurovanje sa Rusijom.

Etničke skupine na bliskoistočnom ratnom području su postale svjesne da su samo kolateralna šteta, kojom je Turska dobila glavni adut držeći EU pod presijom, na koji nema odgovor, tj. mogućnosti kolapsa EU ako Turska *pusti* 2-3 miliona izbjeglica iz svojih kampova. Turska će skupo naplatiti neiskrenost i inertnost EU, koja je slagala Tursku da će učestvovati u sufinansiranju izbjegličkih kampova u Turskoj. Za to vrijeme u zapadnim medijima, govore o skrivenim namjerama Turske koja ima teritorijalne pretenzije u Siriji, njenom sve većem uticaju na Balkanu i saradnji sa Rusijom.

Ulazak Turske u bliskoistočni sukob, uz standardna objašnjenja predsjednika Erdogana i njegove diplomatije je bio signal Rusiji da je počeo uvod u ozbiljne geopolitičke igre, te sa ove vremenske distance je činjenica da je Turska postala nezaobilazan faktor u regionu, koju moraju uvažiti kao silu koja je u demografskoj, ekonomskoj, vojnoj i diplomatskoj ekspanziji. Pri tome, SAD nisu shvatile da Erdogan misli ozbiljno, i da neće preći lako zbog površnosti SAD po pitanju vojnog puča, Gulena, i promišljanja pentagona u vezi modernizacije armije Turske. Turska ima alternativu u Rusiji i Kini, ekonomsku, vojnu, energetska, te partnera po potrebi u Siriji.

Da li Rusija skupo plaća prolaz svojih brodova kroz Bosfor?, i ako prema međunarodnom pravu i ugovoru sa UN, Turska ne može zabraniti prolaz brodovima, ali može vremenski produžiti zvanične procedure. Da li Turska može rasterećeno i lako računati na povratak u staru sirijsku koaliciju, što ne mora, jer ima efikasnu alternativu?

Tradicija govori da je to moguća opcija, jer podzemna diplomatija a definisani i redifinirani interesi čine čuda, a zapad nije spoznao da Turska ima dugu tradiciju kulturnih, sportskih, ekonomskih i vojnih veza sa zapadom. Dalje, ponovne dodirne tačke je lako uspostaviti preko vojne saradnje, što je na pomolu, jer vojna i obavještajna komunikacija sa SAD praktično nije ni prekinuta. Uostalom Turska je još zvanično u NATO, a bez baza u Turskoj je upitan prilaz Kavkazu SAD-u i saveznicima. Ostaje da se vidi da li će SAD ponuditi Turskoj više od Moskve?

Situacija je daleko složenija nego što SAD-ovi stručnjaci za *Geo-defragmentaciju* prostora mogu da zamisle.

Geo-defragmentacija predstavlja fragmentaciju prostora (država ili skupine država) zbog posjedovanja enklava sa energetska i mineralnim bogatstvima od koristi pre svega za države

SAD, Britaniju i Francusku, koje bi navedenu prostoriju ponovo rekonfigurisali da bi postao dio *međunarodnog sustava*

, naravno u neokolonijalnom obliku. Praksa pokazuje da se instališu poslušne vlade, koje su spremne predati strancima sve resurse, usprkos što gube ekonomski i državni suverenitet. To u osnovi predstavlja matricu novog svjetskog poretka od strane globalista po zamisli teoretičara Bildeberga. Nema tu teorija zavjera, njihove strategije i dalje profilišu aktuelni zvaničnici SAD-a na predlog grupe Bildeberg (čiji su pojedini članovi pored svjetske elite iz bivše i sadašnje administracije) koji pred Kongres i Senat iznose dokumenta u vidu različitih strategija koja su uputstva za operativno djelovanje Vlade SAD-a.

Predsjednik Obama je održao svoj poslednji govor pred UNGA (Generalna skupština UN), prilikom kog je oštro kritikovao Rusiju, i njenog čelnika diplomatije. Ali veći dio se odnosio na njegov govor koji je više ličio na govor jastreba iz republikanske partije. Tokom izlaganja su vidljive ideje iz djelova Memoranduma na 46 stranica koji je *Paul Wolfowitz* izlagao 1992. pred Kongresom SAD-a, pod naslovom

US strateški plan koji sprečava pojavu suparnika u održanju samo jedne super sile u svijetu, koji govori o vitalnim interesima SAD-a među kojima je i potrebno uspostavljanje novog svjetskog poretka. Jasno se naziru namjere da SAD ne želi prihvatiti neminovnu realnost, te da je za njih jedina opcija preuzimanje djelova strategije administracije

Georga W. Busha

nakon terorističkih napada 9/11. Ostaje pravo SAD-a da unilateralnim i preventivnim udarima otkloni potencijalne prijetnje ako se njeni nacionalni interesi dovedu u pitanje. Znači, Sjedinjene Države se trebaju posvetiti sprečavanju bilo koje druge zemlje da zavlada u bilo kojoj regiji svijeta, koja bi mogla biti odskočna daska prijetnji monopolarnnoj ekskluzivi američke globalne dominacije.(8)

Obraćanje predsjednika Obame na UNGA, pored navedene iskazane neskrivene netrpeljivosti prema predsjedniku Putinu, Ministru vanjskih poslova Lavrovu i Rusima uopšte, se vide namjere SAD za daljom dominacijom u svijetu. Napomena predsjednika Obame, *da SAD ne mogu ostati po strani kada veliki napadaju male kao što je Ukrajina*,

je
Washington

predstavio neuobičajeno neprijatnim. Notirajući u govoru različite neuralgične tačke u svijetu, predsjednik Obama je predstavio stari-novi Koncept SAD o

novom svjetskom poretku

čija je osnova u bivšim

Wolfowitz

-ovim tezama, i ako je on bio teoretičar administracije predsjednika Bush-a. (9)

Predsjednik Putin je ukazao pred UNGA (Generalna skupština UN) na nepoštovanje dosadašnjih

međunarodnih ugovora, prihvaćenih pravila ponašanja među državama, kao nemješanje u unutrašnje poslove država i poštivanje principa nepovredivosti granica. Pod *egidom* korištenja činjenica o učestalom

navodnom

kršenju osnovnih međunarodnih principa u svijetu, te kršenja osnovnih povelja ljudskih prava, potakli su Rusiju na zaključak da ima obavezu da demonstrira poštovanje navedenih principa, pri čemu je zapadu

dala lekciju

na primjeru Ukrajine, i

legitimnom

kampanjom u Siriji.

39

Da će Rusija biti proaktivna (ulazak u Siriju) moglo se zaključiti iz govora predsjednika Putina pred UNGA, (Generalna Skupština UN), nakon govora predsjednika Obame. Očigledno, da ga njegovi zapadni partneri nisu ozbiljno shvatili, ili razumjeli sve djelove njegovog izlaganja?, jer ostaje činjenica da je Rusija praktično osvanula u Siriji nekoliko dana poslije zasjedanja.

Predsjednik Putin je očito bio potaknut za partiju na *Velikoj šahovskoj tabli*, da bi se kako se pokazalo, pokušao predstaviti zaštitnikom u ime socio-ekonomski i vojno slabijih zemalja, da ne postanu žrtve

izrežira

nog

nasilja na osnovu scenarija po zamisli zapada. U osnovi, poruka predsjednika Putina je pokušaj *edukovanja*

Washingtona da arhitektura novog svjetskog poretka nije ekskluzivno pravo SAD, već da je monopolarost otišla u istoriju.

Nakon nekoliko mjeseci kampanje u Siriji, uslijedila je i nagrada u vidu ugovora sa sirijskom vladom o bazama na sredozemlju, što nije iznenađenje, jer brojni autori geopolitike su navodili tezu da opstanak Rusije zavisi od izlaska na *topla mora*, kao i činjenice da u redu čeka još nekoliko igrača sa sličnim željama kao npr. Kina, Indija, Turska, Iran, čak Indonezija. Navedene zemlje koje su nesumnjivo u vojnoj, ekonomskoj ali i političkoj ekspanziji, pokušavaju stvarati

saveze na osnovu kojih će pokušati primorati SAD da prihvati činjenicu, da je ekskluzivitet prava na monopolarnost *prošlost.*

U praksi međutim, *Wolfowitz* vizija je postala standardni operativni postupak ne samo *Bushove* administracije, već i interventnim djelom

Clinton-

ove administracije, a u vidu recidiva kao dio

Obama

-ine administracije što pokazuje kontinuiranu aktivnost stare-nove doktrine oko koje su SAD nesumnjivo postigle konsensus republikanaca i demokrata. Kad je Bill Clinton postao predsjednik, neo-konzervativni jastrebovi iz

George HW Bush

-ove administracija su formirali su think tank pod nazivom

Projekt za novo američko stoljeće

, ili PNAC. U 2000. godini, objavili su izvještaj pod nazivom, Jačanje američke odbrane: Strategija, vojne snage i resursi za novo stoljeće. Izgradnja odbrane prema političkim smjernicama dokumenta, navode da

SAD moraju zadržati dovoljno snage i biti u stanju brzo implementirati osvojanja u više simultanih velikih ratova.

(10)

Navedena ispoljena netrpeljivost, sem u sadržaju govora, može da eskalira sa obzirom da suosnivač Bildeberga sa (John Rockefeller-om) i (Zbigniew Bryeyinski-m), veliki mag diplomatije i teoretičar interesa SAD *Henry Kissinger*, promovise novu tezu, koja je prije produkt njegovih podmaklih godina nego realnosti i ideje koja se može operacionalizovati. Naime u jednom od traktata navodi:

novi svjetsku poredak su teroristi.

da svi koji ne poštuju(ne prihvataju)

(11)

IZVORI:

(1) https://www.academia.edu/8941049/Sukobi_za_prirodne_izvore_geoekonomski_ili_geopoliti%C4%8Dki_Conflicts_for_natural_resources_geo-economic_or_geopolitical

(2) Renner, M. (2002), *The Anatomy of Resource Wars*. Worldwatch Paper 162, Washington,

D.C.: Worldwatch Institute.

(3) <http://www.globalresearch.ca/an-imperial-strategy-for-a-new-world-order-the-origins-of-world-war-iii/15686>

(4) http://www.inegs.com/hr/article/73/ru%C5%BEno_lice_globalizacije_igra_mo%C4%87i_i_mo%C4%87_igre

(5) <https://www.iiss.org/en/persons/sanjaya-s-baru>

(6) http://www3.weforum.org/docs/WEF_Geo-economics_7_Challenges_Globalization_2015_report.pdf

(7) http://www3.weforum.org/docs/GRR/WEF_GRR16.pdf

(8) <http://work.colum.edu/~amiller/wolfowitz1992.htm>

- (9) <http://www.koreni.rs/povodom-rusofobskog-govora-obame-losa-su-njegova-dela/>
- (10) http://www.unc.edu/depts/diplomat/archives_roll/2004_04-06/dolan_bush/dolan_bush.html
- (11) <http://www.4dportal.com/hr/politika/3553-kissinger-svi-koji-ne-postuju-novi-svjetski-poredak-su-teroristi>